

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Marian Buliński (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

w sprawie J. L.

sędziego Sądu Rejonowego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2015 r.

zażalenia, wniesionego przez obwinioną

na postanowienie Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego

w [...] z dnia 22 grudnia 2014 r.,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Wskazany postanowieniem Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny orzekając na podstawie art. 35 k.p.k. nie uwzględnił wniosku obwinionej J. L., orzekającej jako sędzia w Sądzie Rejonowym w [...] o stwierdzenie przez ten Sąd swej niewłaściwości i wdrożenie określonego w art. 110 § 3 zd. drugie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.- Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2013.427, j.t.) trybu wyznaczenia do rozpoznania tej sprawy sądu wskazanego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, wobec faktu że zdaniem Sądu I instancji wnioski o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej dotyczy sędziego sądu rejonowego, ponieważ obwiniona z mocy stosownych przepisów zmieniających u.s.p. utraciła status sędziego okręgowego w sądzie rejonowym.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła obwiniona J. L., która zarzuciła orzeczeniu Sądu I instancji obrazę przepisów postępowania, tj. art. 35 k.p.k. w zw. z art. 110 § 3 u.s.p., polegającą na błędnym uznaniu się przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny właściwym miejscowo w niniejszej sprawie podczas, gdy ze wskazanych przepisów jednoznacznie wynika, że jeżeli sprawa dotyczy sędziego sądu okręgowego, a za takiego sędziego uznaje się skarżącą, po jej awansowaniu przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego okręgowego w sądzie rejonowym, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

Powołując się na powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie, iż Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] nie jest właściwy miejscowo do rozpoznania jej sprawy i wniosła o przekazanie sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem wyznaczenia na jego wniosek, przez pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, sądu właściwego w rozumieniu art. 110 § 3 u.s.p., zaś alternatywnie postulowała, aby zostało wykonane postanowienie Sądu Dyscyplinarnego w [...], którym jej sprawa została przekazana Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem procedowania w trybie art. 110 § 3 u.s.p. zd. drugie.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zażalenie obwinionej podlega rozpoznaniu ponieważ stanowi środek odwoławczy od postanowienia Sądu I instancji wydanego w kwestii właściwości (art. 35 § 3 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.), jednak nie zasługuje na uwzględnienie. Należy przypomnieć art. 1 pkt 18 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2007.136.959 ze zm.) który z dniem 1 lipca 2008 r. wprowadził tzw. awans poziomy sędziów poprzez dodanie art. 55 § 2a stanowiącego, że sędziowie sądów powszechnych mogą być powoływani także na stanowiska: sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym oraz sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym, o ile spełniają wymogi określone w dodanym przez tą ustawę art. 63a lub 64a u.s.p. Instytucja awansu poziomego sędziów została zniesiona z dniem 22 stycznia 2009 r. ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2009.1.4 ze zm.) zwaną dalej także ustawą zmieniającą, przez uchylenie art. 55 § 2a, 63a, 64a, art. 65a oraz art. 65b ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Jednocześnie przepis art. 4

pkt 1 ustawy zmieniającej powodował, że z dniem wejścia w życie tej ustawy, sędziowie powołani na stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym i sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym stali się, odpowiednio, sędziami sądów rejonowych i sędziami sądów okręgowych, które stanowią ich miejsce służbowe, zachowując prawo do wynagrodzenia nabyte na podstawie cyt. wyżej ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r.

Obwiniona złożyła wniosek o awans poziomy przed zniesieniem tej instytucji, a uzyskała go postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 stycznia 2010 r. Nr 130-3-10, na identycznych zasadach co sędziowie, którzy zostali powołani na stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym oraz sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym przed dniem 22 stycznia 2009 r., a zatem w okresie obowiązywania przepisów o awansie poziomym. Na tej podstawie skarżąca wnioskuje, że skoro została powołana na stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym po dacie wejścia w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, tj. po 22 stycznia 2009 r., to nie stosuje się do niej zapisów tej ustawy likwidujących awans poziomy, ponieważ przepis art. 4 ust.1 tej ustawy precyzował, że utrata stanowiska m.in. sędziego okręgowego w sądzie rejonowym nastąpiła z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, tj. 22 stycznia 2009 r., a zatem przepis ten nie dotyczył powołań, które podobnie jak w przypadku obwinionej nastąpiły po tej dacie. W konsekwencji skarżąca uznaje, że w dalszym ciągu zachowuje stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym, a zatem w postępowaniu dyscyplinarnym mają do niej zastosowanie przepisy ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, które odnoszą się do sędziów okręgowych.

Z takim poglądem nie sposób się zgodzić. Gdyby podzielić zapatrywanie skarżącej, że nie ma do niej zastosowania art. 4 ust. 1 ustawy zmieniającej, to w świetle tej interpretacji należałoby wyodrębnić dwie kategorie sędziów o diametralnie różnych uprawnieniach – pierwszą odnoszącą się do sędziów awansowanych przed dniem 22 stycznia 2009 r., którzy nie zachowaliby stanowiska awansowego, a jedynie czasowo prawo do wynagrodzenia sędziego okręgowego, które utracili na mocy art. 1 pkt 2 lit. b i e ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2009.56.459) w związku z wprowadzeniem nowych regulacji płacowych sędziów oraz drugą kategorię obejmującą

sędziów awansowanych po dacie 21 stycznia 2009 r., którzy zachowują tytuł bez prawa do wynagrodzenia sędziego sądu okręgowego we wskazanym okresie. Taką interpretację art. 4 ustawy zmieniającej, opartą jedynie na kryterium daty awansowania sędziego, trudno uznać za racjonalną, szczególnie w kontekście wymowy przepisu intertemporalnego określonego w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. oraz celu wprowadzonych zmian wskazanego w uzasadnieniu projektu tej ustawy, którym była likwidacja awansów poziomych. Dlatego też należy stwierdzić, że art. 4 ust. 3 ustawy zmieniającej nakazuje rozpoznanie wniosków o awans poziomy złożonych przez sędziów przed dniem wejścia jej w życie według przepisów dotychczasowych, a zatem również z zastosowaniem tych wszystkich regulacji prawnych, które zaczęły obowiązywać od dnia 22 stycznia 2009 r. w tym także art. 4 pkt. 1. Zatem, ustawodawca wprowadzając do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie u.s.p. oraz niektórych innych ustaw art. 4 pkt. 1 i 3 potraktował sędziów powołanych na stanowisko sędziego wynikające z awansu poziomego po dacie 21 stycznia 2009 r., w taki sam sposób jak sędziów, którzy uzyskali ten awans wcześniej, obejmując obydwie te grupy sędziów w zakresie powołania przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz skutkiem utraty tego awansu z mocy przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r., prowadzącym do powrotu m. in. sędziów okręgowych w sądzie rejonowym na poprzednio zajmowane stanowisko sędziego sądu rejonowego. Taka wykładnia analizowanych przepisów, w przeciwieństwie do stanowiska zaprezentowanego przez skarżącą, jest zgodna z konstytucyjną zasadą równości określoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 września 2011 r., sygn. akt II PZP 2/11 (OSNP 2012/5-6/56), jednoznacznie stwierdzając, że przepis art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie u.s.p. oraz niektórych innych ustaw ma odpowiednie zastosowanie do sędziów, których wnioski zostały rozpoznane zgodnie z art. 4 pkt 3 tej ustawy.

Przedstawiona wyżej argumentacja prowadzi do wniosku, że J. L. mimo uprzedniego uzyskania awansu na sędziego okręgowego w sądzie rejonowym, aktualnie zajmuje stanowisko sędziego sądu rejonowego. Dlatego Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny słusznie uznał, że w analizowanej sytuacji jest on właściwy do rozpoznania sprawy obwinionej, stosownie do treści art.

110 § 3 zd. pierwsze u.s.p., co powoduje, że obydwie wnioski odwoławcze sformułowane przez skarżącą są oczywiście bezzasadne.

Dlatego też orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.